RESOLUTIE (EU) 2020/1863 VAN HET EUROPEES PARLEMENT

van 14 mei 2020

met de opmerkingen die een integrerend deel uitmaken van het besluit over het verlenen van kwijting voor de uitvoering van de begroting van het Spoorwegbureau (ERA) van de Europese Unie voor het begrotingsjaar 2018

HET EUROPEES PARLEMENT,

— gezien zijn besluit over het verlenen van kwijting voor de uitvoering van de begroting van het Spoorwegbureau van de Europese Unie voor het begrotingsjaar 2018,

— gezien artikel 100 van en bijlage V bij zijn Reglement,

— gezien het advies van de Commissie vervoer en toerisme,

— gezien het verslag van de Commissie begrotingscontrole (A9-0061/2020),

A. overwegende dat de definitieve begroting van het Europees Spoorwegbureau ("het Bureau") voor het begrotingsjaar 2018 volgens zijn staat van ontvangsten en uitgaven [1] 28 793 243 EUR bedroeg, een daling van 6,31 % ten opzichte van 2017; overwegende dat de begroting van het Bureau voornamelijk wordt gefinancierd met middelen van de begroting van de Unie [2];

B. overwegende dat de Rekenkamer in haar verslag over de jaarrekening van het Europees Spoorwegbureau betreffende het begrotingsjaar 2018 (hierna "het verslag van de Rekenkamer") verklaard heeft redelijke zekerheid te hebben gekregen dat de jaarrekening van het Bureau betrouwbaar is en de onderliggende verrichtingen wettig en regelmatig zijn;

Financieel en begrotingsbeheer

1. merkt met tevredenheid op dat de inspanningen op het gebied van begrotingstoezicht gedurende het begrotingsjaar 2018 hebben geresulteerd in een uitvoeringspercentage van de begroting van 99,98 %, hetgeen neerkomt op een daling van 0,02 % ten opzichte van het jaar 2017; stelt vast dat het uitvoeringspercentage van de betalingskredieten 88,96 % bedroeg, een daling van 1,66 % ten opzichte van het jaar 2017;

2. merkt op dat het Bureau een belangrijke rol speelt bij het garanderen van de veiligheid en interoperabiliteit van het Europese spoorwegsysteem en het verbeteren van het concurrentievermogen van het spoor ten opzichte van andere vervoerswijzen, door administratieve en technische barrières weg te nemen, markttoegang aan te moedigen en non-discriminatie te waarborgen, overheidsgeld voor openbare spoorvervoersdiensten efficiënter in te zetten en erop toe te zien dat de infrastructuur beter wordt beheerd; ondersteunt de visie van de Commissie van een Europees spoorwegnet dat wereldleider is op het gebied van veiligheidsprestaties;

3. is ingenomen met de rol van het Bureau bij de follow-up van het ontwikkelen, testen en uitvoeren van het Europees beheersysteem voor het spoorverkeer (ERTMS) en bij het evalueren van de specifieke ERTMS-projecten; merkt voorts op dat het vierde spoorwegpakket een technische pijler omvat die het Bureau een grotere rol toekent door nieuwe taken in te voeren met het oog op een uniforme toepassing van het EU-kader; dringt erop aan dat het Bureau, als zijn takenpakket wordt uitgebreid, de nodige financiële, materiële en personele middelen tot zijn beschikking krijgt om zijn nieuwe en bijkomende taken doeltreffend en efficiënt te kunnen uitvoeren;

4. brengt in herinnering dat het ERTMS cruciaal is voor de verwezenlijking van één Europese spoorwegruimte; benadrukt daarom dat een optimale coördinatie van de ontwikkeling en uitrol daarvan met het oog op de invoering van één transparant, stabiel, betaalbaar en interoperabel ERTMS in heel Europa van prioritair belang is;

[1] PB C 108 van 22.3.2018, blz. 76.
[2] PB C 108 van 22.3.2018, blz. 77, subsidie van de Commissie (28 135 398 EUR), bijdrage van derde landen (657 845 EUR, minder dan het voorgaande jaar).

5. merkt op dat het Bureau, op basis van het in de nieuwe ERA-verordening uitgebreide mandaat, vanaf 2019 vergoedingen en kosten zal gaan innen voor certificeringstaken, rekening houdend met de specifieke behoeften van middelgrote ondernemingen (kmo's); merkt op dat volgens de Verordening (EU) 2016/796 van het Europees Parlement en de Raad ([3]) de vergoedingen en kosten bestemmingsontvangsten voor het Bureau vormen; merkt op dat er enkele wijzigingen in de uitvoeringsvoorschriften bij het financieel reglement van het Bureau nodig zijn en leest in het antwoord van het Bureau dat het al een verzoek om afwijking bij de Commissie heeft ingediend; verzoekt het Bureau aan de kwijtingsautoriteit verslag uit te brengen over de tenuitvoerlegging van dit nieuwe systeem;

6. verzoekt het Bureau tijdens de certificatieprocedure rekening te houden met de specifieke behoeften van kmo's, met name door hun administratieve en financiële lasten te verlichten;

Functioneren

7. stelt vast dat het Bureau een reeks van spoorwegindicatoren voor zijn operationele activiteiten gebruikt als kernprestatie-indicatoren om de toegevoegde waarde van zijn activiteiten te beoordelen en andere indicatoren gebruikt om zijn begrotingsbeheer te verbeteren;

8. spoort het Bureau ertoe aan de aanbevelingen van de Rekenkamer uit te voeren;

9. neemt kennis van het feit dat het Bureau zijn kernprestatie-indicatoren en zijn streefdoelen inzake output in bevredigende mate heeft gerealiseerd, zodat de initiële activiteiten na de inwerkingtreding van het vierde spoorwegpakket volledig zijn voltooid; stelt vast dat het Bureau zijn doelstelling om de verslagen en adviezen in 95 % van de gevallen op tijd uit te brengen bijna heeft gehaald; wijst erop dat het Bureau niet het streefdoel heeft gehaald om 90 % te realiseren van alle output door middel van planning op het gebied van financiële middelen en personeel, aangezien slechts 79,75 % hiervan werd aangemerkt als volledig gerealiseerd;

10. is verheugd over de voortdurende samenwerking tussen het Bureau en de Europese Autoriteit voor effecten en markten bij het delen van boekhoudkundige diensten; dringt er voorts bij het Bureau op aan om te onderzoeken welke mogelijkheden er zijn voor het delen van middelen voor elkaar overlappende taken met agentschappen die gelijkaardige activiteiten uitvoeren; spoort het Bureau aan om actief te zoeken naar verdere en bredere samenwerking met alle agentschappen van de Unie; spoort het Bureau ertoe aan zich te buigen over de mogelijkheid om op bepaalde niet-deskundige, technische en administratieve terreinen personeel te delen, met de bijzondere nadruk op de ontwikkeling van een samenwerkingsverband met het in Parijs gevestigde Instituut voor veiligheidsstudies;

11. spoort het Bureau ertoe aan zijn diensten verder te digitaliseren;

12. merkt op dat de door het Europees Parlement, de Raad en de Commissie vastgestelde doelstelling, namelijk het tot stand brengen van één Europese spoorwegruimte, niet is gerealiseerd; verzoekt het Bureau zijn inspanningen en publicaties te focussen op dit gebied;

13. merkt op dat de verschuiving van het vervoer van de weg naar het spoor alleen kan slagen wanneer er een concurrerende Europese spoorwegruimte bestaat; verzoekt het Bureau een reeks maatregelen uit te werken om te waarborgen dat het spoorvervoer in de toekomst kan worden geïntegreerd in moderne logistieke ketens;

14. merkt op dat de komende vijf jaar cruciaal zullen zijn voor de toekomst van de spoorwegsector en dat het Bureau voor de komende uitdagingen moet beschikken over de noodzakelijke financiële en personele middelen;

15. stelt vast dat de indicatieve maxima van 10 % voor titel 1 (personeel) en 20 % voor titel 2 (administratieve uitgaven) die de Rekenkamer gebruikt om de uitvoering van de begroting op het niveau van de overdrachten te beoordelen, zijn bereikt; stelt met spijt vast dat het indicatieve maximum voor titel 3 (30 % voor de operationele uitgaven) niet is bereikt;

16. merkt op dat de resultaten van de jaarlijkse benchmarking met betrekking tot het personeel vergelijkbaar zijn met die van 2017, namelijk 18,4 % van het personeel voor administratieve taken (18,18 % in 2017), 69,7 % voor operationele taken (70,16 %) en 11,90 % van het personeel voor financiële en controletaken (11,67 %);

([3]) Verordening (EU) 2016/796 van het Europees Parlement en de Raad van 11 mei 2016 betreffende het Spoorwegbureau van de Europese Unie en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 881/2004 (PB L 138 van 26.5.2016, blz. 1).

17. is verheugd over de voortdurende inspanningen van het Bureau om zich voor te bereiden op zijn nieuwe taken zoals vastgelegd in het vierde spoorwegpakket en om in juni 2019 zijn rol op zich te nemen als EU-autoriteit die verantwoordelijk is voor de verlening van vergunningen voor het in de handel brengen van spoorvoertuigen, voor de afgifte van unieke veiligheidscertificaten voor spoorwegondernemingen en voor de goedkeuring met betrekking tot baanuitrusting in het kader van het ERTMS; is met name verheugd dat alle juridische teksten en besluiten van de raad van bestuur tijdig zijn vastgesteld en dat het Bureau de handleiding voor het aanvragen van voertuigvergunningen heeft gepubliceerd; is ingenomen met de andere stappen die het Bureau heeft ondernomen om zich voor te bereiden op zijn nieuwe taken (actieve interactie met de belanghebbenden, leercases en testfase, proeftoezicht op nationale veiligheidsinstanties); is verheugd over de ontwikkeling van het eenloketsysteem;

    is verheugd dat het Bureau is begonnen met het harmoniseren van de meer dan 14 000 nationale regels met betrekking tot het spoorvervoer;

    a) betreurt dat anders dan in het lucht- en wegvervoer, harmonisering in de spoorwegsector nog veraf is;

    b) verzoekt het Bureau aanzienlijk meer te doen om één Europese spoorwegruimte tot stand te brengen;

18. merkt op dat het Bureau een essentiële rol speelt bij de vermindering van de bureaucratische belemmeringen in het grensoverschrijdend spoorvervoer;

19. merkt op dat er veel te weinig vooruitgang is geboekt met betrekking tot de ingebruikname van de voor het ERTMS vereiste uitrusting in Europa, zowel wat de infrastructuur als wat het rollend materieel betreft, en verzoekt het Bureau maatregelen voor te stellen om dat proces te bespoedigen;

20. betreurt dat 37 tekortkomingen zijn vastgesteld in 2018, waarvan 18 met financiële gevolgen (in 4 gevallen gaat het om meer dan 15 000 EUR); verzoekt het Bureau zich te blijven inspannen om het beheer en de aanbestedingsprocedures te verbeteren;

21. merkt op dat het Bureau heeft voorgesteld om het kader voor correct bestuurlijk gedrag te herzien; verzoekt het Bureau in zijn volgende jaarverslag melding te maken van de ontwikkeling van dit kader; is verheugd dat het Bureau de opleiding op het gebied van ethiek en fraudebestrijding heeft voortgezet; is verheugd dat aan OLAF geen enkel geval van vermoeden van fraude is doorgegeven; merkt op dat het onderzoek van het in 2017 gemelde geval nog loopt;

22. is verheugd over de succesvolle afronding van de audit ter bevestiging van de naleving van ISO 9001;

Personeelsbeleid

23. stelt vast dat de personeelsformatie op 31 december 2018 voor 89,19 % ingevuld was, aangezien 132 tijdelijke functionarissen waren aangesteld van de 148 tijdelijke functionarissen die in het kader van de begroting van de Unie waren toegestaan, tegenover 139 toegestane posten in 2017; stelt vast dat in 2018 bovendien 31 contractanten en 2 gedetacheerde nationale deskundigen voor het Bureau werkten;

24. stelt met bezorgdheid vast dat voor 2018 een wanverhouding tussen mannen en vrouwen is gerapporteerd met betrekking tot de hogere managers (5 mannen en 1 vrouw) en de leden van de raad van bestuur (40 mannen en 15 vrouwen);

25. merkt op dat het Bureau een beleid heeft vastgesteld ter bescherming van de waardigheid van personen en ter voorkoming van intimidatie, dat vertrouwenspersonen worden bevorderd en dat het personeel wordt aangemoedigd om zich in geval van problemen tot hen te richten; merkt op dat één geval gemeld is waar beweerd werd dat er sprake was van intimidatie, maar dat geen gevallen zijn onderzocht of voorgelegd aan de rechtbank;

Aanbestedingen

26. merkt op dat het Bureau volgens het verslag van de Rekenkamer heeft nagelaten om voor de aanschaf van softwarelicenties de in rekening gebrachte prijzen en prijsverhogingen systematisch te vergelijken met de door de leveranciers aan de kadercontractant gerichte offertes en facturen; neemt kennis van het feit dat het Bureau het raamcontract van de Commissie heeft toegepast en wacht op het nieuwe raamcontract waarin voorzien is in een hernieuwde oproep tot mededinging; verzoekt het Bureau de controles vooraf van betalingen in het kader van raamcontracten aan te passen en te zorgen voor een mededingingsprocedure voor alle aanbestedingen;

27. neemt kennis van het feit dat het Bureau volgens het verslag van de Rekenkamer via een wijziging van een direct contract voor de organisatie van een conferentie besloten heeft om voor alle gerelateerde diensten afzonderlijk een contract te sluiten en uitbetaling te verrichten, met als gevolg een kunstmatige opsplitsing van het contract, waardoor het contract en alle daarmee verband houdende betalingen onregelmatig zijn; neemt kennis van het antwoord van het Bureau dat het voornemens is een mandaat te ontwerpen voor het ondertekenen van een raamcontract voor de organisatie van evenementen;

Preventie van en omgang met belangenconflicten en transparantie

28. stelt vast dat het Bureau de verklaringen over belangenconflicten van de raad van bestuur en personeelsleden en de cv's van de leden van de raad van bestuur en van een deel van zijn leidinggevend personeel op zijn website heeft gepubliceerd; is ingenomen met het feit dat sinds juni 2019 alle hogere leidinggevenden en personeelsleden van het Bureau een jaarlijkse verklaring over belangenconflicten moeten ondertekenen;

29. neemt kennis van het feit dat volgens het Bureau het geldende kader voor goed administratief gedrag strikte maatregelen omvat inzake het beheer van belangenconflicten met betrekking tot personen die betrokken zijn bij de nieuwe taken in het kader van het vierde spoorwegpakket; merkt tevens op dat het kader praktische problemen heeft ondervonden en daarom het voorwerp is van een herzien voorstel; merkt op dat de zaak betreffende verdenking van fraude die in 2017 is gemeld, nog steeds door het Europees Bureau voor fraudebestrijding wordt onderzocht; merkt op dat sindsdien geen andere gevallen van verdenking van fraude zijn gemeld; vraagt het Bureau het resultaat van dit onderzoek aan de kwijtingsautoriteit mee te delen;

30. merkt op dat het Bureau richtsnoeren inzake klokkenluiders heeft vastgesteld, die op 21 november 2018 zijn gepubliceerd;

Interne controles

31. merkt op dat de rekenplichtige sinds de reorganisatie van het Bureau administratief rechtstreeks verbonden is met de uitvoerend directeur en niet meer aan het hoofd staat van het team voor financiën en aanbesteding;

32. stelt vast dat de dienst Interne Audit van de Commissie in 2018 een controleverslag heeft uitgebracht over het beheer van programma's, projecten en diensten bij het Bureau en dat het Bureau een actieplan heeft opgesteld om terreinen die voor verbetering vatbaar waren, aan te pakken; verzoekt het Bureau de kwijtingsautoriteit mee te delen welke maatregelen in dit verband zijn genomen;

Overige opmerkingen

33. stelt vast dat het Bureau na afloop van de overgangsperiode (16 juni 2019) zal veranderen van een orgaan met louter een rol op het gebied van beleidsvoorbereiding en -verspreiding in een autoriteit die rechtstreeks voor de sector werkt door de verlening van vergunningen voor veiligheidscertificaten en rollend materieel; merkt in verband hiermee op dat de reorganisatie van het Bureau de nodige wijzigingen mogelijk heeft gemaakt om te zorgen voor het beheer van de nieuwe aanvragen, met de inbreng van deskundigen, en de ontwikkeling van zowel een opleidingsprogramma als een monitoringsysteem;

34. merkt op dat het Bureau op 15 april 2019 de zetelovereenkomst met de Franse autoriteiten heeft ondertekend; neemt kennis van het feit dat het besluit inzake de twee vestigingen een besluit van de Raad is dat het Bureau moet toepassen;

35. vraagt het Bureau zich te richten op de bekendmaking van de resultaten van zijn onderzoek bij de bevolking, en met de bevolking in gesprek te gaan via sociale en andere mediakanalen;

36. verwijst voor andere, horizontale opmerkingen bij zijn kwijtingsbesluit naar zijn resolutie van 14 mei 2020 ([4]) over het functioneren en het financiële beheer van en de controle op de agentschappen.

([4]) Aangenomen teksten van die datum, P9_TA(2020)0121.